

Äänitteen nimi: EU_kiinnostaa_jakso1_master.mp3

Äänitteen kesto: 00:40:48

Asiakas: miisa.tervala@samok.fi

Merkkien selitykset:

[?] = sanan kirjoitusasusta ei voi olla täysin varma, mutta merkitys on ainakin sinne päin. Sanan äänityskohta merkitään tekstiin ylös esim. [sana? 00:15:44]

[??] = sanasta ei voinut saada selvää, joten se on täysin epävarma tai sitä ei voitu kirjata ylös lainkaan. Sanan äänityskohta merkitään tekstiin ylös esim. [?? 00:15:44]

[**tekstiä**] = äänet tai litteroimatta jätetyt kohdat merkitään tekstiin hakasulkeisiin, esim. [naurahtaa] tai [haastattelu keskeytyy hetkeksi, kun haastateltava vastaa puhelimeen]

[äänite alkaa]

Puhuja 1 [00:00:11]: Tervetuloa kuuntelemaan SAMOKin EU kiinnostaa -podcastia. Podcastissa sekä EU- että koulutuspolitiikan parissa työskentelevät asiantuntijat ja opiskelijat keskustelevat ajankohtaisista opiskelijoita koskevista EU-teemoista.

Puhuja 2 [00:00:24]: Kyllähän EU on merkittävä ihmisoikeustoimija niin kuin sanoit, taloudellisesti ja poliittisesti.

Puhuja 3 [00:00:30]: Toimia on, mutta ehkä meillä ei ole tarpeeksi joko pokkaa käyttää niitä tai sitten me ei olla vaan keksitty, että mitä meiltä puuttuu.

Välijuonto [00:00:37]: EU kiinnostaa.

[puhelimien pirinää]

Puhuja 4 [00:00:47]: Hei, minä olen komissaari Jutta Urpilainen ja kiitos paljon SAMOKille mahdollisuudesta osallistua EU kiinnostaa -podcastiin. Minusta on tärkeää, että ammattikorkeakouluopiskelijat pyrkivät lisäämään EU-keskustelua opiskelijoiden ja nuorten parissa. Miksi näin? Turhan usein EU:sta puhutaan niin kuin se olisi jossain tuolla kaukana, Brysselissä, vaikka todellisuudessa Suomi on ollut EU:n jäsen 25 vuotta ja jättänyt oman kädenjälkensä siihen, millainen unioni on tänään. EU ei ole mustavalkoisesti hyvä tai huono, vaan se on sellainen miksi sen itse teemme. Me olemme EU. Minusta EU antaa leveämmät hartiat etsiä ratkaisuja kansallisvaltioiden rajat ylittäviin ilmiöihin, kuten ilmastonmuutokseen. On myös hyödyllistä käydä esteetöntä kauppaa 450 miljoonan ihmisen sisämarkkinoilla ja pyrkiä estämään epäreilua kilpailua suojaamalla yhdessä työntekijöiden oikeuksia. EU on arvoyhteisö, jonka tehtävänä on vaalia ja edistää eurooppalaisia arvoja, demokratiaa, oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksia. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi yksilön oikeuksien puolustamista digitalisoituvassa maailmassa ja sitä, että rakennamme kumppanimaidemme kanssa sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestäviä kumppanuuksia.

Puhuja 4 [00:02:28]: Olin itse aikoinani aktiivisesti mukana kampanjoimassa Suomen EU-jäsenyyden puolesta ja myös muun muassa perustamassa Eurooppanuoria. Minulle EU merkitsi silloin paitsi Suomen kuulumista läntiseen arvoyhteisöön, myös sitä, että Eurooppa on meille kaikille auki. Itselleni Erasmus-vaihto Wienissä olikin kokemus, joka teki minusta entistä vahvemman eurooppalaisen. Kannustankin nuoria ja opiskelijoita hyödyntämään täysimääräisesti EU:n tarjoamat ainutlaatuiset mahdollisuudet eli lähtemään vaihtoon, opiskelemaan ja työskentelemään EU-maissa, ja luomaan verkostoja, jotka hyödyttävät paitsi sinua itseäsi myös Suomea.

Puhuja 1 [00:03:18]: Moikka moi. Tänään meillä on teemana ihmisoikeudet ja oikeusvaltion kehitys EU:ssa. Minä olen Roosa Veijola ja studiossa meillä on vieraina europarlamentaarikko Alviina Alametsä, Allianssin hallituksen jäsen Hanna Kivimäki ja Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOKin hallituksen jäsen Alex Palm, tervetuloa mukaan.

Puhuja 5 [00:03:37]: Kiitos paljon.

Puhuja 1 [00:03:39]: Tähän alkuun voitaisiin käydä vähän läpi, että mitä teidän kunkin toimenkuvaan kuuluu. Hanna, sinä olet Allianssin hallituksen jäsen ja toiminut useissa eri järjestöissä, muun muassa Eurooppanuorten ja sen kattojärjestö JEF:n hallituksessa aiemmin. Kertoisitko sinä meille vähän, että miten nämä EU-teemat on sinulle tulleet tutuiksi?

Puhuja 3 [00:03:57]: No oikeastaan ihan tuon järjestöaktiivisuuden kautta. Minähän olen tosiaan amk-opiskelija, niin olen vähän ehkä epätyypillinen eurooppanuori, koska opintoihini ei ole hirveästi sisältynyt tätä kansainvälistä kontekstia. Oikeastaan Eurooppanuorissa olen saanut sen innostuksen lähteä oppimaan lisää näistä asioista ja sitten päätynyt esimerkiksi Allianssiin ja sen kansainväliseen kattojärjestöön European Youth Forumiin, missä sitten vaikutetaan Eurooppa-tasolla kaikkien, esimerkiksi eurooppalaisten nuorisjärjestöjen ja sitten kansallisten nuorisokomiteoiden, kanssa Eurooppa-politiikkaan. Oikeastaan tekemisellä olen oppinut.

Puhuja 1 [00:04:34]: No Alviina, kertoisitko sinä meille vähän, että mitä europarlamentaarikko eli meppi oikein tekee? Mitä kaikkea sinun työnkuvaasi kuuluu?

Puhuja 2 [00:04:43]: Joo, kiitos. Tosiaan mepithän tekevät Euroopan-tason päätöksentekoa, eli Brysselissä Euroopan parlamentissa sitten linjataan erilaisista Euroopan tulevaisuuteen liittyvistä asioista. Itse toimin EU:n ulkoasiainvaliokunnassa, eli käsitellään paljon sitä, että miten EU toimii ulkosuhteissa. Toimin myös erityisesti rauhan välityksen ja ihmisoikeuksien kysymyksiin keskittyvissä asioissa, mutta totta kai on paljon asioita mitä EU tekee. Mietitään ilmastokriisin ratkaisua, tehdään siihen liittyviä toimenpiteitä ja direktiivejä, lainsäädäntöä, mutta myös kaikenlaisia taloudellisia yhteistöitä ja muuta mahdollista, mitä järkevää on Euroopan tasolla järjestää.

Puhuja 1 [00:05:26]: Ja miten sitten Alex? Sinä edustat täällä suomalaisia ammattikorkeakouluopiskelijoita ja toimit SAMOKin hallituksessa kansainvälisyydestä ja koulutuspolitiikasta vastaavana jäsenenä. Miten EU näkyy sinun luottamustoimessasi?

Puhuja 5 [00:05:39]: Se näkyy yllättävän monella tapaa. Meillä on SAMOKissa tällainen pitkän aikavälin EU-vaikuttamissuunnitelma, missä on suoraan kirjaus esimerkiksi, että vahvistetaan koulutuksen asemaa perus- ja ihmisoikeutena EU:ssa. Mutta sitten suurin vaikuttaminenhan meillä tehdään meidän kattojärjestö ESUssa eli European Students Unionissa. Siellä sitten ESU siis edustaa 20 miljoonaa opiskelijaa 46:sta eri kansallisesta opiskelijajärjestöstä, niin siellä pyritään heidän kautta saamaan meille tärkeitä kantoja ja teemoja läpi. Meillä on SAMOKissa itselläni on työpöydällä esimerkiksi tämä jatkuva oppiminen, niin se on aika linkittyneenä tähän micro-credentials -lippulaivaan, mitä nyt pyritään Euroopan tasolla määrittelemään, eli tällaisiin pieniin osaamiskokonaisuuksiin, niin yllättävän monessa paikassa tulee EU ainakin jotenkin ilmi.

[puhelimien pirinää]

Välijuonto [00:06:37]: Olen aina miettinyt, mitä se oikeusvaltioperiaate oikeastaan tarkoittaa. Aina siitä puhutaan demokratian ja ihmisoikeuksien yhteydessä, mutta kukaan ei ikinä selitä sitä termiä.

Puhuja 1 [00:06:48]: Oikeusvaltioperiaatteella tarkoitetaan siis sitä, että valtio on organisoitu oikeussäännöksiin ja näitä oikeussäännöksiä noudatetaan valtion eri tahojen toiminnassa. Se tarkoittaa siis sitä, että jäsenmaiden hallitusten tulee noudattaa lakia ja että ne eivät saa tehdä mielivaltaisia päätöksiä, ja että kansalaisten tulee oikeasti voida haastaa niiden päätökset itsenäisissä tuomioistuimissa. Tänään puhutaan siis tosiaan EU:sta ihmisoikeuksien ja oikeusvaltiokehityksen edistäjänä. Nämä molemmat ovat EU:n perustana olevia arvoja, joiden tulee toteutua EU:n sisällä ja sitten sen lisäksi EU edistää näitä arvoja ulkosuhteissaan. EU onkin maailman merkittävimpiä ihmisoikeustoimijoita niin poliittisesti kuin taloudellisestikin. Aletaan vähän purkaa tätä teemaa keskittymällä ensin tähän, että miten EU edistää ihmisoikeuksia nimenomaan ulkosuhteissaan. Alviina, voisitko sinä vähän avata meille miten sinun mielestäsi tämä EU:n vahva ihmisoikeustoimijuus näkyy käytännössä?

Puhuja 2 [00:07:48]: Joo, no tosiaan sehän voisi näkyä vielä paremminkin ja toivon, että se näkyisi vielä enemmän, mutta kyllähän EU on merkittävä ihmisoikeustoimija niin kuin sanoit, taloudellisesti ja poliittisesti. Ihmisoikeuksien turvaaminen ja edistäminen on yksi EU:n perustarkoituksista ja kirjattu myös tähän EU:n perussopimukseen, ja määritely myös että niiden pitäisi olla EU:n ulkosuhteiden keskiössä. Samalla EU:han on jäsenmaidensa kanssa maailman suurin julkisen kehitysyhteistyörahoituksen antaja, eli tällä tavalla yritetään myös asiaan vaikuttaa. Mutta nyt tässä ongelma on sitten se, että monestihan EU:ssa kauppapolitiikka ja ihmisoikeuspolitiikka eivät oikein mene käsi kädessä. Meidän pitäisi pystyä esimerkiksi ensin ottamaan Kiinan ihmisoikeusloukkaukset, uiguurien kansanmurha, tällaiset kysymykset huomioon ennen kuin lähdetään sopimaan vaikka investointisopimusta Kiinan kanssa, ja tällaiset asiat eivät koko aikaa toteudu. Kaiken kaikkiaan jotenkin se ristiriita, joka EU:ssa on, että samalla halutaan edistää kauppaa ja taloutta, mutta sitten toisaalta halutaan ehdottomasti edistää ihmisoikeuksia. Mutta yksi asia mitä EU tietenkin nyt sitten tekee, niin on tietynlaiset sanktiot. Esimerkiksi Venäjän suuntaanhan on Venäjän demokratiakemitykseen, miehityspolitiikkaan ja ihmisoikeuksiin liittyen ollut taloudellisia sanktioita etenkin tietyille henkilöille, joita EU sitten on asettanut niin kuin rangaistuksena. Euroopan parlamenttihan hyväksyy tällaisia ihmisoikeuksien loukkauksiin liittyviä

päätöslauselmia, joilla sitten yritetään nostaa myös näitä aiheita esiin ja vaikuttaa diplomaattisesti siihen, että saataisiin hoidettua näitä ihmisoikeustilanteita kuntoon paremmin muualla. Mutta ongelmakohtia on ihan hirveän paljon ja etenkin EU:n sisäisesti myös. Meillähän ei mene ihmisoikeuksissa kovin hyvin Puolassa tai Unkarissa ja Välimeren tilanne on tosi järkyttävä pakolaisten suhteen, eli paljon kehitettävää tässä vielä olisi.

Puhuja 1 [00:09:39]: Hanna ja Alex, miten te näette tämän? Näyttääkö EU:n ihmisoikeustoimijuus vahvalta ja miltä nämä toimet, mitä EU tekee, kuulostavat?

Puhuja 3 [00:09:50]: Kyllä ajatuksen tasollahan on monia toimia, joita EU voi tehdä ratkaistakseen näitä tilanteita. Mutta jos mietitään esimerkiksi vaikka Valko-Venäjän tilannetta Euroopan viimeisenä diktatuurina, niin ottaen huomioon, että sama tilanne on jatkunut siellä melkein parikymmentä vuotta, ylikin, melkein kauemmin kuin minä olen ollut elossa tällä planeetalla, niin kyllä se kertoo siitä, että joko me ei osata käyttää niitä toimia tai sitten on olemassa mekanismeja, jotka estävät sen, että voidaan aidosti ylläpitää demokratiaa. Esimerkiksi Eurooppanuoret ja sen kattojärjestö Young European Federalist on kampanjoinut 16 vuoden ajan Valko-Venäjän vapaan kansalaisyhteiskunnan eteen, eli siellä on tosi monia toimia, jotka estävät pelkästään järjestöjen toiminnan ja kun sinne viestitään meidän aktiiveille ja muille esimerkiksi Eurooppaintoilijoille, niin meidän täytyy käyttää salattuja viestintäkanavia, koska se voi muuten johtaa siihen, että heitä esimerkiksi syytetään Valko-Venäjän valtion vastaisesta toiminnasta, jos ovat liian Eurooppa-myönteisiä. Tämähän on merkittävä uhka sananvapaudelle ja demokratialle. Toimia on, mutta ehkä meillä ei ole tarpeeksi joko pokkaa käyttää niitä tai sitten me ei olla vaan keksitty, että mitä meiltä puuttuu.

Puhuja 5 [00:11:01]: Joo, no ehkä tuohon mitä Alviina ja Hanna sanoivat, niin tällä tavalla ihan disclaimerina, en todellakaan ole mikään asiantuntija, mutta kyllä henkilökohtaisesti näyttäytyy sillä, että mennään tosi usein raha edellä ja ei ehkä tehdä tarpeeksi. Mutta hyvä, että meillä on tällaisia fiksuja meppejä siellä mukana.

Puhuja 1 [00:11:19]: Alviina, sinä olet parlamentissa ulkoasiain valiokunnan jäsen, niin mitä teemaan liittyvää te tällä hetkellä tai viime aikoina olette työstäneet valiokunnassa?

Puhuja 2 [00:11:30]: Joo, tosiaan valiokunnassahan käydään läpi ihan kaikenlaisia asioita, että mitä sellaisia akuutteja ihmisoikeuskriisejä ja muita on käynnissä. Yksi minulle tärkeä teema on myös tämä nuoret, rauha ja turvallisuus -päätöslauselma, joka on tullut YK:n turvallisuusneuvostolta ja oikeastaan nuoret Suomesta ovat ajaneet sitä tosi paljon. Tämä on varmaan meille kaikille, jotka ollaan oltu myös ESUn toiminnassa mukana, niin jotenkin tuttu asia. Itse olen yrittänyt ajaa sitä myös ulkopoliittikkaan, että millä tavalla nuoret osallistuvat eri päätöksenteon muotoihin kansainvälisesti ja kansallisesti, ja miten nuoret voivat osallistua vaikka rauhantyöhön ja rauhanprosesseihin. Meillähän on paljon konfliktialueita, joiden asukkaista valtaosa on nuoria. Toivon, että EU voisi ottaa nämä asiat paljon vakavammin. Tosiaan meillähän sitten käytännössä niin kuin mainitsin nuo Venäjän pakotteet, Kiinan tilanteen ja muuta, että meillä on käsittelyssä tälläkin hetkellä jatkuvasti näitä ajankohtaisia asioita ja paljon mietitään strategiaa myös niihin, että mitä tulevaisuudessa pitää tehdä nyt kun tiettyjä pakotteita ollaan saatu asetettua, seurataan miten ne toimivat ja muuta. Aika sellainen yleispätevä juttuhan se on, että meillä on monta

sellaista asiaa, isompaa kokonaisuutta, mitä yritetään edistää arvopohjalta, mutta sitten on paljon myös sellaisia akuutteja kriisejä.

Puhuja 1 [00:12:50]: Alex ja Hanna, miltä tämä nuoret, rauha ja turvallisuus -tematiikka teistä kuulostaa?

Puhuja 5 [00:12:56]: Minulle tuli sillä tavalla suhteellisen uutena tämä nuoret, rauha ja turvallisuus, oliko tämä nyt aloite vai millä nimellä tätä kutsutaan, mutta ehkä sellainen tietynlainen kiinnostus ja kansalaisaktivismi on vähän niin kuin katoamassa ja ajatellaan, tai nyt jos tällä tavalla suomalaista opiskelijakenttää ajatellaan, niin ei enää kiinnosta tavallaan tarpeeksi tällaiset perustavanlaatuiset ihmisoikeudet, niin ehkä sillä tavalla tämä on tosi hyvä juttu.

Puhuja 3 [00:13:21]: Ja kyllä minä voin ehkä niin kun Allianssin puolesta sanoa, että Suomi on ensimmäinen maa, joka on lähtenyt valmistelemaan tätä toimintaohjelmaa tämän päätöslauselman toimeenpanemiseksi. Siinähan tosi iso osa on esimerkiksi juuri osallisuus, joka koskettaa oikeastaan jokaista yhteiskunnan osasta ja se on ehkä se mikä korkeakouluopiskelijoille on varmasti yksi merkittävimmistä asioista tässä päätöslauselmassa. Se saattaa tuntua vähän etäiseltä, että no ei meillä ole vaikka rauhan eteen hirveästi tehtävää täällä Suomessa, mutta toisaalta rauha ei ole tai me ajatellaan sitä ehkä aika sellaisena perinteisenä konseptina, joka liittyy pelkästään maailmanrauhaan tai konflikteihin tai sotatilaan. Mutta oikeastaanhan rauhan ylläpitämisessä on esimerkiksi kyse siitä, että sinä tulet kuulluksi ja sinun mielipiteilläsi on väliä, jota se osallisuus juuri tarkoittaa. Sehän näkyy korkeakouluissa tosi paljon ja vaikuttaa siihen, että miten niissä opinnoissa esimerkiksi viihtyy ja voi.

Puhuja 1 [00:14:10]: Tässä tulikin mainittua jo opiskelijoihin liittyviä juttuja ja osallisuus näihin prosesseihin. Mitkä ovat sellaisia asioita, jotka olisivat tärkeitä nimenomaan opiskelijoiden kannalta edistää EU-tasolla?

Puhuja 5 [00:14:22]: Nyt suoraan voin lainata SAMOKin tavoitteita, niin tällainen koulutuksen saavutettavuus ja nämähän ovat niitä, mitä me : edistetään.

Puhuja 3 [00:14:30]: Joo, ehdottomasti ja sitten etenkin tähän koulutuksen saavutettavuuteen liittyen vielä vaikka se, että tarkastellaan oikeasti sitä, että mitkä ryhmät tällä hetkellä eivät esimerkiksi korkeakoulutaudu ja tutkitaan niitä syitä. Suomessahan sitä on tarkasteltu käsittääkseni tämän kansallisen korkeakoulutuksen saavutettavuus -ohjelman kautta, mutta sitten meidän täytyy kyllä selkeästi panostaa johonkin tiettyihin väestöihin. Esimerkiksi vaikka romaniväestöön, joka on yksi meidän yhteiskunnan alikoulutetuimpia ja se ei, tai siis en usko missään nimessä, että se johtuu heistä itsestään, vaan enemmänkin yhteiskunnan rakenteista, jotka eivät kannusta siihen korkeakouluttautumiseen.

Puhuja 5 [00:15:06]: Ehkä tähän voisi ottaa vielä että amk-opiskelijat ovat kuitenkin keskimäärin vähän vanhempaa, 25 on keski-ikä, niin juuri tämä kun on tutkittu, että mitkä ovat suurimmat syyt että ei lähdetä esimerkiksi kansainvälisille vaihtojaksoille, niin ensimmäisenä on aina se, että Suomessakin, mikä kuulostaa ehkä oudolta, niin ei koeta sitä taloudellisesti kestäväksi ratkaisuksi. Me ollaan siis ESU-tasolla yritetty tähän, siellä on

tällainen statement internationalization at home. Me ollaan yritetty esittää sitä, että näitä kansainvälisiä taitoja mitä sieltä vaihtojaksolta saadaan, olisi mahdollisuus myös saada ihan kotimaasta käsin ja sillä tavalla lisätä sitä saavutettavuutta.

Puhuja 3 [00:15:45]: Ja sitten vaikka se, että näihin esimerkiksi Erasmus plus -vaihtojaksoihinhan tarjotaan esimerkiksi tukea niille, jotka sitä erityistukea tarvitsevat, esimerkiksi perheellisille tai vammaisille tai muuten hankalassa tilanteessa oleville. Mutta tämäkin on sellainen asia, josta harva tietää ja esimerkiksi varmasti moni perheellinen, joka haluaisi lähteä vaihtoon, niin se prosessi tyssää siihen kun tajuaa, että aivan, koko perhe pitää siirtää puoleksi vuodeksi toiselle puolelle Europopaa, niin ei sitä varmaan edes lähde tutkimaan sitä pidemmälle, vaikka olisikin tarjolla tällaisia tukimahdollisuuksia.

Puhuja 1 [00:16:16]: Pohditaan vähän sitä, että miten EU:sta voisi tulla entistä vahvempi ihmisoikeustoimija. Alviina, sinä olet pitänyt aika paljon esillä sitä, että sinä haluaisit että EU:sta tulisi vahvempi toimija, niin mitä konkreettisia askelia voisi olla, että kohti päästäisiin?

Puhuja 2 [00:16:32]: Joo, on kyllä aika montakin askelta, mitä minun mielestäni pitäisi ehdottomasti ottaa. Toivon, että tässä EU nimenomaan päättäisi, että me halutaan oikeasti toimia asioissa johdonmukaisemmin. Eli esimerkiksi EU-maat vievät aseita alueille, joissa tehdään ihmisoikeusloukkauksia, sotarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja näillä konfliktialueilla EU on siis maailman toiseksi suurin aseviejä. Tämä on aika vakava tilanne ja samaan aikaan kun me puhutaan ihmisoikeuksista, demokratiasta ja rauhasta, niin me ei voida toisella kädellä viedä aseita meidän omien sopimusten vastaisesti tietyille alueille. Tosiaan toivon, että tällainen muuttuisi. Sitten ehkä tämä aikaisemmin nopeasti mainittu kauppapolitiikka on sellainen, että miten me tehdään sitä. Onko meidän prioriteettina ihmisoikeudet, vaaditaanko me edistymistä niissä asioissa, yhteistyötä ja dialogia niissä ennen kuin sovitaan kauppasopimuksia. Minun mielestäni se on sellainen porkkana, mitä voi käyttää myös muiden maiden johtamisen suuntaan. Sitten kun he kokevat, että voivat saada taloudellista hyötyä, niin toivottavasti voidaan sitten myös kokea, että kannattaa käydä tällaista ihmisoikeusdialogia. Minä olen myös toiminut vastikään Euroopan parlamentin valmistelijana EU:n ja Intian huippukokousta varten. Esimerkiksi tällaisiin kokouksiin täytyy saada sellaiset selkeät ihmisoikeuskannat ja minä sainkin sellaiset läpi tähän kokoukseen esitettäväksi ja toivon, että siellä vielä ihmisoikeusdialogi vahvistuu niin kuin nyt on siinä lupailtu. Tosiaan se, että otetaan nämä asiat kautta linjan hyvin vakavasti ja mukaan kaikkiin EU:n neuvotteluihin muiden maiden kanssa.

Puhuja 1 [00:18:16]: Hanna ja Alex, näettekö te myös, että nämä samat askeleet mitä Alviina mainitsi, olisivat hyviä tulevaisuudessa? Tuleeko jotain muuta mieleen?

Puhuja 5 [00:18:24]: No ehkä yksi tällainen tapetilla ollut asia on se, että EU:n pitäisi liittyä tähän Euroopan ihmisoikeussopimukseen, joka on siis tämän Eurooppaneuvoston sopimus, jossa kaikki EU:n jäsenmaat kyllä ovat jo mukana, mutta tätä on pitkään valmisteltu EU:ssa. Kaikki sama on siinä EU:n perussopimuksessa ja sitten tämä jos liityttäisiin tähän Euroopan ihmisoikeussopimukseen, niin silloin se takaisi sen, että silloin kun on jotain EU:ta koskevia ihmisoikeusloukkauksia, niin silloin EU olisi tavallaan yhtenä osapuolena siinä oikeudenkäynnissä tai miksi sitä nyt sanotaan.

Puhuja 3 [00:18:57]: Komppaan ehdottomasti tuota ja sitten niin kuin ehkä minun henkilökohtainen mielipide on vielä se, että EU:n olisi ehdottomasti saatava pysyvä jäsenyys YK:n ihmisoikeusneuvostoon, että päästäisiin sinne päättäviin pöytiin, koska EU edustaa kuitenkin niin suurta osaa maailman väestöstä, että se olisi kyllä ehdottomasti tärkeä lisä.

Puhuja 1 [00:19:13]: Tässä ehkä juuri huomaa sen, että kun on monia tällaisia monien valtioiden muodostamia järjestöjä, niin sitten kun niillä on eri sopimuksia, niin sitten niiden suhteuttaminen toisiinsa on vähän hankalaa vaikka oikeudellisessa mielessä.

[puhelimien pirinää]

Väljuonto [00:19:32]: Mitä ne kaiken maailman pakotteet oikein ovat?

Puhuja 1 [00:19:35]: Kansainväliset pakotteet ovat poliittisia rajoituksia, jotka valtio tai sitten valtioiden liittouma voi kohdistaa tiettyyn valtioon tai ihmisryhmään, jonka ne katsovat uhkaavan kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta. Rajoitukset voivat koskea taloudellista tai kaupallista yhteistyötä sekä esimerkiksi liikenne- ja viestintäyhteyksiä tai diplomaattisia suhteita.

Puhuja 1 [00:19:58]: Sitten vähän pakotteisiin, eli erilaisten pakotteiden asettaminenhan on sellainen perinteinen kansainvälisen politiikan keino esimerkiksi painostaa riitapukareita neuvottelupöydän ääreen tai sitten viestiä paheksuttavasta käytöksestä. EU hyväksyi viime vuoden lopulla tällaisen uuden mekanismin, jonka pohjalta EU voi asettaa pakotteita ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyviä yksityishenkilöitä vastaan joka puolella maailmaa. Tätä päätöstä on kuvailtu edistysaskeleeksi EU:n ihmisoikeuspolitiikassa. Kuitenkin erilaisia pakotteita on aiemmin asetettu. Näkyvä case tästä on ollut esimerkiksi Valko-Venäjän tilanne, joka tässä tulikin jo aiemmin mainittua ja jossa sitten lukuisia opiskelijoitakin on pidätetty ja heitä vastaan on käynnistetty oikeudenkäyntejä. Mutta mikä tässä uudessa pakotemekanismissa on nyt sitten erilaista verrattuna tähän EU:n aiempaan toimintaan pakotteiden asettamisessa?

Puhuja 2 [00:20:50]: Käytännössä tässä se ero on oikeastaan se, että se selkeyttää, nopeuttaa ja laajentaa sitä tapaa, jolla EU-tasolla voidaan asettaa sanktioita. Tällä hetkellä tai nyt tämän päätöksen jälkeen niitä voidaan kohdentaa yksilöille riippumatta siitä mikä on EU:n strategia tämän kyseisen maan kanssa, mistä tämä henkilö tulee. Nämä rajoittavat toimenpiteet voivat olla henkilöihin sovellettava matkustuskielto ja henkilöihin sovellettava ja yhteisöihin sovellettava varojen jäädyttäminen. Tämä on tosiaan Venäjän kanssa sitten tullut tutuksi esimerkiksi ja myös Valko-Venäjän tilanteen suhteen. Sanktioiden piti aiemmin mennä neuvoston ja parlamentin kautta, eli siinä piti olla tämä normaali lainsäädäntöprosessi ja sittenhän siinä kesti aika kauan aikaa, ja aika harvoin tätä sitten käytettiin. Ei saatu ajoissa ajantasaisesti reagoitua asioihin, mutta nythän tämä uusi malli on saatu onneksi käyttöön ja listalle on päätynyt niitä tahoja, mitä on haluttukin sinne. Edelleen tässä on haasteita, tähän kuuluu jäsenmaiden yksimielisyys ja se hidastaa tätä toimintaa, ja antaa yksittäisille jäsenmaille myös mahdollisuuden estää näitä pakotteita, jos sillä jäsenmaalla on erityinen suhde siihen kohdemaahan. Mutta on ollut keskustelua myös siitä, että siirryttäisiin päätöksenteossa määräenemmistöpäätöksentekoon, mitä minä itse

kannatan. Se olisi iso voitto, koska sitten tällainen kotiin päin vetäminen voitaisiin siinä eliminoida. Ehdottomasti olisi hyvä, että olisi myös sellainen itsenäinen toimielin, jolla voisi edistää ja esittää näitä sanktioita. Jenkeissä esimerkiksi on sellainen. Sitten myös nämä EU:n omat tilanteet, että Puolaan ja Unkariin vaikka, niin minun mielestäni niitä EU-rahoja pitäisi voida leikata.

Puhuja 1 [00:22:25]: Miltä tämä kuulostaa sitten? SAMOKillekin on tärkeää, että opiskelijoiden ihmisoikeuden toteutuvat muualla Euroopassa ja varmasti Allianssille myös, niin onko tämä nyt jos saadaan nopeutettua tätä pakotteiden asettamista, niin kuulostaako tämä sellaiselta keinolta, jolla on oikeasti vaikutusta?

Puhuja 5 [00:22:43]: Totta kai se kuulostaa hyvältä ja varmasti sillä jotain vaikutuksia onkin. Mehän ollaan SAMOKissa otettu tähän asiaan kantaa tai kattojärjestö ESU on ottanut myös viime syksynä silloin presidentinvaalien jälkeen, kun niitä opiskelijoitakin siellä pidätettiin ja hakattiin. Kuulostaa edistykseltä, mutta tietenkään mikään ei ikinä takaa täydellistä lopputulosta.

Puhuja 1 [00:23:07]: Voitaisiin pohtia vielä vähän sellaista, että ihmisoikeudethan on tosi laaja käsite. Niihin sisältyy esimerkiksi oikeus elämään, mielipidevapauteen, sananvapaus, liikkumisen vapaus, oikeus turvapaikkaan ja monia muita oikeuksia. Mitkä näistä ovat eniten esillä EU:n ihmisoikeuspolitiikassa suhteessa EU:n ulkopuolisiin maihin ja toisaalta sitten tulisiko joidenkin oikeuksien olla vielä enemmän esillä?

Puhuja 3 [00:23:32]: No ehdottomasti, tartun ehkä mieluummin siihen, että mitkä asiat pitäisi olla enemmän vielä esillä tuossa ihmisoikeuspolitiikassa. Nostaisin esimerkkinä tämän uiguurien kansanmurhan, mikä on parhaillaan käynnissä Kiinassa ja on ollut käynnissä jo useampia vuosia. Tilanteen selvittäminen on ollut tosi haastavaa ja maailmalla kaikki valtiot eivät edelleenkään ole tunnustaneet sitä, että kyse on kansanmurhasta, vaikka siellä tietoisesti tehdään etnistä puhdistusta ja ihmisiä viedään työleireille, ihmiset vaan katoavat olemasta ja tehdään pakkosterilisointeja esimerkiksi ihmisille siellä ja käytetään heitä työvoimana. Tämähän on kun sen näin listaa, niin senhän tunnistaa, että kyse on keskitysleireistä ja kansanmurhasta, mutta tämä on asia, jossa ymmärrän että on haastavaa tuomita tätä, koska Kiinan ollessa hyvin salamyhkäinen siten, että sieltä on hankala saada aitoa tietoa, niin tähän tilanteeseen on tavallaan hankala puuttua. Mutta jos on epäilystäkään siitä, että käynnissä on esimerkiksi etninen puhdistus, niin siinä vaiheessa pitäisi kyllä kohdentaa paljon enemmän resursseja siihen, että tätä voidaan ennaltaehkäistä ja tukea niitä ihmisiä, esimerkiksi keskitysleireillä olevien ihmisten sukulaisia, jotka ovat esimerkiksi Euroopassa.

Puhuja 2 [00:24:43]: Nuo olivat tosi hyviä pointteja, allekirjoitan kyllä ehdottomasti nämä ja olen itsekin yrittänyt paljon puuttua tähän uiguurien kansanmurhaan. Ensinnäkin totta kai, että ei tuo investointisopimus menisi läpi, mutta sitten myös itse olen esimerkiksi esittelijänä tai varjoesittelijänä saanut läpi sellaisia kirjauksia, missä rajoitetaan mitä yhteistyötä Kiinan kanssa voidaan tehdä ja millaisia tuotteita sieltä voidaan tuoda ja tällaista. Tähän pitäisi tehdä vielä todella paljon enemmän ja oikeasti myös YK:n tasolta saada muutkin maat vetoamaan siihen Kiinan tilanteeseen. Tämä on vähän samanlainen häpeätarha kuin holokausti on ollut historiassa ja minun mielestäni on tosi järkyttävää, että

siihen ei olla puututtu tämän enempää. Myös henkilökohtaisesti tunnen uiguureja ja uiguuriaktivisteja, niin tämä on aika rankka asia. Mutta itse ajattelen että myös meidän täytyy rajoittaa näiden EU-rahojen saamista ja käyttöä, jos maa syyllistyy ihmisoikeusloukkauksiin. Tähän minä viittasin vähän tässä Puolasta ja Unkarista, mutta sitten on tietenkin muitakin kuin ulkopoliittisia asioita minkä kautta pitäisi ihmisperusoikeuksia vahvistaa. Esimerkiksi työntekijän oikeudet on asia, mistä EU:ssa on paljon keskustelua tällä hetkellä ja minimipalkka, oikeus vapaa-aikaan, toimeentuloon ja sitten ihan siis sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeudet EU:n sisälläkin ovat sellaisia mitä pitäisi edistää, koska esimerkiksi tällä hetkellä Euroopan tuomioistuimessa on käsittelyssä tällainen tapaus, missä Bulgaria kieltäytyi antamasta naisparin lapselle, joka syntyi toisessa jäsenmaassa, syntymätodistusta ja sitten tämä lapsi jäi ilman kansalaisuutta EU:ssa. Edelleen meillä on rajoitteita myös tähän vapaaseen liikkuvuuteen liittyen nimenomaan vähemmistöjen osalta ja tällaisia asioita pitää esimerkiksi myös meidän sisällä kehittää.

Puhuja 1 [00:26:23]: No tässä päästiinkin jo vähän tähän EU:n sisäiseen ihmisoikeuspolitiikkaan. Ihmisoikeuksiin ja oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvät ongelmathan eivät suinkaan ole asia, joka tapahtuu vain EU:n ulkopuolella niin kuin tässä on jo todettu. Esimerkiksi Unkari ja Puola, jotka jo mainittiinkin, ovat viime aikoina tulleet tunnetuiksi huolestuttavasta oikeusvaltiokehityksestä. Viime syksynä 2020 tämä keskustelu näkyi erityisesti, kun haluttiin tehdä päätös siitä, että EU:n budjetti sidotaan oikeusvaltioperiaatteeseen, joka lopulta meni läpi ja tuli voimaan tänä vuonna. Tosin siinä tuli sellainen kompromissi, että Unkarilla ja Puolalla on käytännössä mahdollisuus vetää ratkaisu oikeuteen ja viivyttää ehtojen astumista voimaan. Hanna, mitä sinä luulet, tuleeko tämä mekanismi tepsimään, että rahahanat sidotaan oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen? Eli jos et noudata näitä EU:n perusarvoja, niin rahaa ei tule.

Puhuja 3 [00:27:16]: Näinhän sen pitäisi olla, että jos perussopimuksessa mainitaan tietyt arvot jota noudatetaan, niin eihän se toimi niin, että sieltä valitsee ne omat lempparinsa. Mutta kyllä minä näen tämän isona edistysaskeleena, että on vihdoinkin sidottu nämä rahoitus ja arvot aidosti toisiinsa ja epäilen, että tämä tulee kyllä olemaan sellainen asia, joka ei mene ihan kovin sukkelaasti läpi, koska Puolalla ja Unkarilla on tietenkin demokraattinen oikeus sitten vastustaa tätä päätöstä. Eihän sitä voi sulkea pois, mutta kyllä tämän pitäisi ehdottomasti olla keino, joka jatkossa otetaan käyttöön ihan jokaiseen rahoitusmekanismiin ja elementtiin liittyen, että tavallaan rahahanat katkeaa mikäli ihmisoikeuksia rikotaan.

Puhuja 1 [00:27:59]: Alviina, mikä on sinun näkemyksesi, että voidaanko tähän kompromissiin oikeasti olla tyytyväisiä vai oliko siihen pakko sitten suostua sen takia, että tämä budjetti tai tämä monivuotinen rahoituskehys saataisiin sitten hyväksytyä yksimielisesti ja sen kuitenkin piti tulla voimaan jo tänä vuonna?

Puhuja 2 [00:28:14]: Ei tämä niin tiukka malli ole kuin mitä minä olisin halunnut. Olen tyytyväinen kyllä siihen, että päästiin sopuun että tällainen tulee ensi kertaa tämä oikeusvaltiomekanismi ja olen juuri samaa mieltä siitä, että se on hyvä edistysaskel. Mutta on siinä kehitettävää, koska tosiaan kuten sanottu tässä aikaisemmassa puheenvuorossa, niin maat voivat haastaa tämän päätöksen ja hidastaa sitä prosessia. Minä ajattelen, että tätä pitäisi vielä laajentaa ja nopeuttaa tätä mahdollisuutta jättää sitten rahoja ulkopuolelle

tai jättää tiettyjä maita ilman rahaa, jos siellä rikotaan näitä EU:n perussopimuksia, peruseriaatteita. Parlamentin enemmistöhän olisi halunnut selvästi tiukemman mallin, mutta koska me tehdään näitä määräenemmistöpäätöksiä, jotka välillä itseä ainakin turhauttaa aika paljon, niin tässä Puola ja Unkari oli sitten aika vaikeaa saada samaan kelkkaan, että he suostuisivat mihinkään tällaiseen. Sillä tavalla tämä on historiallinen ja toivon, että tämä on nyt askel siihen, että voidaan sitä tulevaisuudessa vielä syventää.

[puhelimien pirinää]

Välijuonto [00:29:16]: Mitä ne perusoikeudet oikein ovat ja ovatko ne sama asia kuin ihmisoikeudet?

Puhuja 1 [00:29:25]: Perus- ja ihmisoikeuksien suojele EU:ssa riippuu siitä onko kyse EU:n sisäasioista vai EU:n ulkosuhteisiin liittyvistä asioista. Terminä perusoikeudet eli englanniksi fundamental rights liittyvät EU-oikeudessa EU:n sisäiseen oikeusjärjestykseen. Vaikka sisäasioissa käytetään perusoikeudet-termiä, koskee käsite myös ihmisoikeuksia eli käytännössä nämä termit ovat hyvin lähellä toisiaan. Ihmisoikeudet, joita englanniksi kutsutaan termillä human rights, puolestaan liittyvät EU:n suhteisiin kolmansiin maihin eli EU:n ulkosuhteisiin. EU:n sisäasioissa EU-kansalaisten oikeuksia suojellaan EU:n perusoikeuskirjalla.

Puhuja 1 [00:30:08]: EU voi vaikuttaa jäsenvaltioiden perusoikeuksien toteutumiseen muun muassa perussopimusten, lainsäädännön, EU:n tekemien kansainvälisten sopimusten, EU-tuomioistuimen päätösten ja erilaisten suositusten kautta. Keinoja on siis monia, mutta mitkä keinot puuttua ovat oikeasti toimivimpia, kun puhutaan nimenomaan jäsenvaltioiden ihmisoikeustilanteista?

Puhuja 2 [00:30:29]: Kyllä tässä tehokkaita toimia toivottavasti olisi nimenomaan se keppi, eli noihin raha-asioihin puuttuminen tai tavallaan se, että miten sitä rahaa voidaan jakaa ja antaa, koska se on oikeasti sellainen mikä käytännössä vaikuttaa monien päättäjien motivaatioon myös tehdä asioita tai oikeasti muuttaa asioita. Se, että me vain sanotaan, että joku asia ei ole ok, niin se harvemmin tavallaan on riittävää. Tämä on sellainen, mikä olisi minun mielestäni tärkeä. Sitten ehkä toivoisin vähän rehellisempää keskustelua siitä, että mitä ne peruoikeudet, ihmisoikeudet tarkoittavat EU:n sisällä, miten me määritellään ne asiat. Siitä tuntuu olevan monenlaisia näkökulmia, koska monet maat väittävät, että heillä on nämä asiat täysin kunnossa ja ne eivät oikeasti sitten ole. Tähän yksimielisyysvaatimukseen ei myöskään pitäisi suostua, koska ihmisoikeudet ovat jakamattomia ja niihin on kuitenkin tietyt kriteerit. Ei pitäisi olla sillä tavalla, että voidaan tehdä niitä päätöksiä tai pakotteita ainoastaan jos kaikki maat ovat siitä samaa mieltä, koska milloin se maa, joka rikkoo niitä ihmisoikeuksia, niin olisi siitä samaa mieltä tiettyssä mielessä. Ehkä sitten yksi epäkohta, jonka haluaisin mainita erityisesti kun siitä puhutaan niin vähän, mitä itse olen ajanut mielenterveyskoalition puheenjohtajana muun muassa EU:ssa, niin on mielenterveyden ongelmat Suomessa, mutta myös laajasti. Oikeastaan kaikissa EU-maissa on tosi vakavia puutteita mielenterveyden ongelmia kokevien ihmisten hyvinvoinnissa, perusoikeuksissa, peruspalveluissa ja ehkä en mene ihan liian syvälle tähän jos ei haluta sitä keskustella syvemmälle, mutta minä ajattelen että tämä on esimerkiksi yksi asia missä tietty porukka on jäänyt ilman EU:n huomiota ja ilman jäsenvaltioiden huomiota.

Mutta tällaisissa eivät pelkästään jotkut pakotteet tai yhteiset säännötkään auta, vaan kyse on asennemuutoksista, että puhutaan asioista ja vähennetään niihin liittyvää tabua ja tavallaan keskustellaan.

Puhuja 1 [00:32:24]: Edetään tässä keskustelussa nyt sitten kohti kotimaata. Kansainvälisessä vertailussa EU:ta ja erityisesti Suomea pidetään ihmisoikeuksien mallimaana, mutta totuus on, että täälläkin löytyy monia epäkohtia. Yksi esimerkki tästä on vihapuhe ja rasismi Suomessa, ja EU onkin aloittanut oikeusmenettelyn Suomea kohtaa, koska vihapuheen kriminalisointi Suomessa on puutteellista. Hanna, mitä ajatuksia tämä herättää erityisesti miettien suomalaisia korkeakouluopiskelijoita ja nuoria?

Puhuja 3 [00:32:52]: Koskettaa paljonkin ja esimerkiksi Suomessa on tosi ongelmallinen tilanne sen takia, että vihapuhetta ei ole vielä kriminalisoitu tai esimerkiksi rikoslaki on tosi puutteellinen siltä osalta, että miten esimerkiksi netissä tapahtuvaa vihapuhetta voidaan sitten viedä oikeuskäytännöin eteenpäin. Olen esimerkiksi itse kohdannut paljon vihapuhetta ja tehnyt niistä rikosilmoituksia, mutta yksikään niistä ei ole koskaan ylittänyt tutkintakynnystä, vaikka niissä on esimerkiksi kannustettu kuolemaan tai niissä on ollut selkeitä uhkauksia. Joitain tämä koskettaa ehkä vähän rankemmin, mutta kyllä minä näkisin, että esimerkiksi vaikka rasismien tai vähemmistöoikeuksien kannalta korkeakouluissa on vielä tosi paljon ongelmia. Onhan meidän esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden alkuperä todella valkoinen. Esimerkiksi se, että miten maahanmuuttajat, esimerkiksi rodullistetut ihmiset kokevat korkeakoulutuksen houkuttavuuden, niin on iso ongelma. Sitten esimerkiksi se, että miten vaikka sukupuolivähemmistöä kohdellaan osana korkeakoulua, minkälaisia palveluita he saavat. Siinä on edelleen paljon tekemistä.

Puhuja 1 [00:33:50]: Alex, jos mietitään ihmisoikeusongelmia meillä täällä Suomessa, niin mitkä sinä nostaisit erityisesti sellaisiksi opiskelijoita koskeviksi ongelmiksi?

Puhuja 5 [00:33:59]: Opiskelijoita koskeviksi ongelmiksi ehkä nostaisin tämän toimeentulon. Tästähän on saatu noottia, ihan koko Suomi on saanut noottia siitä, että täällä perustoimeentulo on sellainen että sillä ei pärjää. Mutta sitten myös opiskelijoilla ehkä painottui myös se, että opiskelija on ainoa ihmisryhmä tai kategoria, joka joutuu elämään lainalla. Ehkä tämän lisäksi myös haluaisin nostaa tämän Suomen auttamatta kivikautisen translainsäädännön tai siis translaki, joka hyväksyttiin muistaakseni 2003. Nythän siinä on edetty sen verran, että on tämä oikeus olla, kampanja joka on saavuttanut sen yli 50 tuhatta nimeä. Vasta STM, siis sosiaali- ja terveysministeriö on perustanut työryhmän, että toivottavasti siinä saadaan nyt harppauksia eteenpäin, koska tästäkin on ihan EU-tasolla saanut Suomi huomautuksia jo aikoja sitten. Ja nyt siis voin ehkä tarkentaa, että täällä nyt ehkä isoimpana ongelmana on tämä pakkosterilisaatio sukupuoltaan korjaavalle ihmiselle, että sellaisia pikkuongelmia.

Puhuja 1 [00:34:57]: Hanna, onko sinulla tähän lisättävää? Oletko samoilla linjoilla Alexin kanssa?

Puhuja 3 [00:35:00]: Joo, no ehdottomasti etenkin tuon toimeentulon osalta. Vaikka Suomessa ei ole tällaista virallista köyhyysrajaa, niin silti edelleen tosi moni opiskelija elää sen epävirallisen köyhyysrajan alapuolella, joka taitaa olla 1200 euroa kuukaudessa ja se

sisältää myös sen opintolainan, mitä on jouduttu ottamaan, niin onhan tämä tosi epäinhimillistä. Ja sitten vaan ylipäättään se, että esimerkiksi opiskelijat joutuvat tekemään todella töitä sen eteen, että he saavat esimerkiksi hyvän asunnon ja esimerkiksi asuntokanta ei palvele opiskelijoita suurissa kaupungeissa. Tavallaan ne elämän peruselementit ovat sellaisia, minkä eteen joutuu tekemään tosi paljon enemmän töitä, että ne saa esimerkiksi edullisesti ja silti riittää rahaa elää hyvää ja turvallista elämää, niin onhan tämä sillä tavalla todella epäreilu tilanne opiskelijoita kohtaan.

Puhuja 5 [00:35:44]: Tuohon voisi lisätä ehkä vielä sen, että tavallaan muistaakseni tilastollisesti opiskelijan mediaanitulo on 1300 euroa. Jos siihen laskee täydet tuet, olettaen että sinä asut yli 500 euron yksiössä tai jossain muussa kämpässä ja sitten otat lainat, niin siinä se ei edes täyty se 1300 euroa, että silloinhan sinä käyt vielä töissä. Niin sekin, että ei voi minun mielestäni olla olettamus sille että olet täysipäiväinen opiskelija, että sinun on pakko käydä töissä ja sitten vielä elää lainaksi. Minun mielestäni se on jotenkin sellainen asia, mihin pitäisi puuttua.

Puhuja 3 [00:36:14]: Ehdottomasti.

Puhuja 1 [00:36:16]: Mitä mieltä te olette, näkyvätkö nämä teemat EU-tason keskustelussa tai tulisiko niiden näkyä? Nämä mitkä erityisesti suomalaisia opiskelijoita ja nuoria koskettavat.

Puhuja 5 [00:36:25]: Niin, no ehkä minä näen sen vähän siten, että voin eri kontekstissakin sanoa siten että tavallaan kun ajatellaan, että Suomessa on kaikki hyvin ja Pohjoismaissa on kaikki hyvin, niin en ehkä tiedä että nostetaanko tällaisia asioita kauhean mieluusti yhteiseen tikunnokkaan, vaikka ne ovat ihan yhtä lailla ongelmia kuten tämä toimeentulokin. Jos täällä sanotaan 1300 euroa, niin se saattaa kuulostaa jossain alemman hintatason maassa asuvalle tosi paljon, mutta siis se realiteettihan on vaan se, että mitä sinä saat sillä rahalla.

Puhuja 1 [00:36:56]: Ja tähän varmaan näkyy teidän, molemmat toimitte tai SAMOK toimii ja Allianssi, myös eurooppalaisissa kattojärjestöissä ja siellä tällaista keskustelua käydään varmaan aika paljon, että kuinka nämä ihmisoikeudet toteutuvat eri lailla tai vaikka tämä toimeentulokysymys, niin kuin Alex nostit, niin haluatteko vähän raottaa verhoa, että millaista se keskustelu on teidän näissä Euroopan tason kattojärjestöissä?

Puhuja 3 [00:37:19]: Kyllä ainakin tuolla meidän kattojärjestössä European Youth Forumissa, jossa on Allianssin sisartoimijoita eri maista ja sitten nuorisjärjestöjä, niin siellä täytyy kuitenkin tunnistaa se, että vaikka Suomessa on edelleen paljon töitä ihmisoikeuksien, perusoikeuksien eteen, niin meillä on kuitenkin moni asia tosi hyvin. Ehkä meidän täytyisi sitten siellä keskittyä tavallaan jakamaan niitä hyviä käytäntöjä, mikä on sitten mahdollistanut sen, että Suomessa tilanne on parempi, mutta toki meillä on myös vakaa hyvinvointivaltio ja tosi vakaat tällaiset sosiaaliturvamekanismit, joka esimerkiksi mahdollistaa sen, että yhteiskunta on paljon vakaampi kuin esimerkiksi monissa muissa maissa. Sitten jotenkin siellä ehkä ne keskustelut keskittyvät enemmänkin sellaisiin yhteisiin asioihin, joita täytyy vielä kehittää niin kuin esimerkiksi oikeus opiskella, onko lukukausimaksuja, mitkä ovat esimerkiksi vaatimukset päästä eri korkeakouluihin,

toimeentulo ja esimerkiksi mielenterveysongelmat tai sitten perusihmisoikeudet, eli onko esimerkiksi oikeus opiskella omalla kielellä tai muuta vastaavaa.

Puhuja 5 [00:38:17]: Ehdottomasti olen samaa mieltä, että sama juttu ESU:ssa. Siellä ehkä keskitytään sellaisiin asioihin, mitkä ehkä eivät suomalaisia opiskelijoita niin kosketa, mutta olen sitä mieltä että kyllä tällainen solidaarisuus on ehdottomasti tärkeää ja ei voida mennä aina ihan oma etu edellä.

Puhuja 1 [00:38:33]: Tänään ollaan siis keskusteltu siitä miten EU edistää ihmisoikeuksien ja oikeusvaltiokehityksen toteutumista sekä EU:n sisällä että sen ulkopuolella ja millaisia työkaluja EU:lla on käytettävissä ihmisoikeusrikkomuksiin puuttumiseksi. Kiitos keskustelusta Alviina, Hanna ja Alex. Tähän loppuun minä haluaisin heittää teille vielä sellaisen kysymyksen, että jos teidän tulisi sanoa yksi sellainen asia, joka ihmisten olisi hyvä tietää tai muistaa EU:sta ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen edistäjänä, niin mikä se olisi?

Puhuja 2 [00:39:02]: Se, että EU on olemassa meitä kaikkia varten ja että EU:n perussopimuksissa on ihmisoikeuksien edistäminen ja meillä on velvollisuus EU:ssa nimenomaan tehdä siihen liittyviä päätöksiä ja samalla kansalaisilla on oikeus siihen, että heidän oikeuksiaan puolustetaan. Tämä on tärkeää minusta tietää ja monelle tämä on tavallaan epäselvää. Näiden asioiden takia meillä on myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, jonne minä toivon, että yhä enemmän kansalaiset veisivät epäkohtia eteenpäin.

Puhuja 5 [00:39:28]: Tähän on helppo kompata, niin minä sanon vaan, että ihmisten pitää muistaa vaatia omia oikeuksiaan.

Puhuja 3 [00:39:33]: Siis kyllä, minä olen ihan samoilla linjoilla ja sitten ehkä se mistä minä voisinkin muistuttaa on se, että maailma muuttuu silloin kun sitä muutosta vaaditaan. Vaikka me puhutaan ihmisoikeuksista ja meillä on kaikilla käsitys mitä se oikeasti tarkoittaa, niin silti esimerkiksi oikeus toimeentuloon, oikeus terveyteen ja oikeus turvaan, niin ovat sellaisia asioita, jotka ehkä meitä täällä Suomessa koskettavat aika paljon etenkin opiskelijoina. Jotenkin muistaa se, että on oikeus vaatia, ei pelkästään sitä että sinulla on oikeus olla olemassa ja sinulla on koti, vaan sitä että sinulla on myös hyvä elämänlaatu. Se on myös ihmisoikeus.

Puhuja 1 [00:40:04]: Tähän on hyvä lopettaa. Kiitos keskustelusta teille kaikille ja kiitos kun olitte meidän vieraina.

Puhuja 2 [00:40:08]: Kiitos.

Puhuja 5 [00:40:09]: Kiitos.

Puhuja 3 [00:40:09]: Kiitos paljon.

Loppujuonto [00:40:14]: Tämä oli SAMOKin EU kiinnostaa -podcast, joka on ulkoministeriön Eurooppa-tiedottamisen rahoittama. Kiitos, kun kuuntelit. Ensi jakson teemana meillä on

nuorten ja opiskelijoiden EU. Meillä on vieraina opetus- ja kulttuuriministeriöstä Kaisu Piironen, SAMOKin hallituksen jäsen Miisa Tervala sekä SYL:n hallituksen jäsen Konsta Kouzmitchev. Jaksossa me keskustellaan siitä, kuinka EU vaikuttaa erityisesti korkeakouluopiskelijoiden elämään ja minkälaisia mahdollisuuksia EU opiskelijoille tarjoaa. Moi moi.

Loppujuonto [00:40:45]: EU kiinnostaa.

[äänite päättyy]